

De Groene Grachten: 'Wubbo Ockels is aanjager voor duurzame monumenten in Nederland'

16-01-2015 13:19

In 2012 heeft Wubbo Ockels Stichting De Groene Grachten in het leven geroepen. Sinds die tijd is er veel kennis en ervaring ontwikkeld en vandaag de dag heeft de stichting grote ambities voor de toekomst. "We hebben De Groene Menukaart ontwikkeld en kunnen daarmee nu eigenaren helpen door heel Nederland", vertelt Marjolijn Bonnike, projectleider duurzaam advies en architect bij De Groene Grachten.

Wubbo Ockels woonde zelf in Amsterdam en had een aantal duurzame aanpassingen in zijn eigen huis gedaan. Hij merkte dat er verder weinig aan duurzaamheid werd gedaan in de oude historische panden in de Amsterdamse binnenstad en riep ter ere van het 400-jarig bestaan van de Amsterdamse grachtengordel Stichting De Groene Grachten in het leven.

400 jaar achteruit en vooruit

Bonnike vertelt: "De oude panden aan de Grachtengordel zijn veelal energieslurpende huizen als er niets aan wordt gedaan. Wubbo startte de stichting met twee van mijn collega's en hebben het gemaakt tot wat het nu is. De opstart was in 2012 en in 2013 werd alles bij elkaar gebracht en verder ontwikkeld. Dit kwam mooi samen met het [400-jarig bestaan](#) van de Grachtengordel. De reactie van Wubbo was 'We moeten niet alleen 400 jaar terug kijken, maar ook juist 400 jaar vooruit. Dat is goed voor het behoud van de monumenten, de portemonnee en het milieu'."

Kennis ontwikkelen

In 2013 zijn er werkgroepen van specialisten opgezet die diverse thema's onder de loep hebben genomen, zoals Energie, Warmte en Isolatie. Samen hebben zij kennis ontwikkeld over de mogelijkheden die er zijn voor verduurzaming in oude panden. Bonnike: "Hierbij is ook gekeken naar mogelijkheden in de binnenstad, want niet alles is op dit moment geschikt om toe te passen in de stad. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Warmte Koude Opslag op grote schaal."

Zij vervolgt: "In 2013 hebben we een pilotproject uitgevoerd samen met Stadsherstel Amsterdam NV bij zes panden aan de Nieuwe Prinsengracht. Deze woningen moesten volledig worden gerenoveerd en we hebben hierbij een enorme verduurzaming uitgevoerd. De woningen zijn net opgeleverd. Tijdens deze pilot is er veel kennis en ervaring ontwikkeld en toegepast gedurende het project. Het jaar 2013 hebben we vooral gebruikt om kennis te ontwikkelen, die we daarna wilden delen met de stad."

De Groene Menukaart

De Groene Grachten heeft in 2014 hun kennis en ervaring gebundeld in de tool [De Groene Menukaart](#). Dit is een overzicht van alle mogelijke opties en regelgeving om mensen op weg te helpen. "Er kan namelijk zoveel, maar dat weten veel mensen niet. Deze Groene Menukaart is ontwikkeld in Amsterdam, maar leent zich uitstekend om landelijk gebruikt te worden. Daarvoor werken we nu samen met het Rijk, de VNG, diverse monumentengemeenten en nationale organisaties zoals het Nationaal Restauratiefonds. Wubbo zei hier altijd over: 'We beginnen waar het het moeilijkste is, in Amsterdam, en kunnen daarna verandering brengen in de rest van Nederland'. We zijn al goed op weg, want we hebben nu ook projecten in Utrecht en Delft", vertelt Bonnike.

Werkwijze

Hoe ziet het traject eruit nadat mensen hebben gekeken op De Groene Menukaart wat hun wensen en mogelijkheden zijn? Bonnike antwoordt: "We doen altijd eerst vrijblijvend een intake bij de eigenaar. In de

praktijk varieert dit van bewoner tot eigenaren van hotels, forten en bedrijfsgebouwen. We zien dan het pand en kunnen de wensen en beweegredenen van de klant vaststellen. Soms weten mensen niet welke mogelijkheden er zijn en willen zij bijvoorbeeld raamisolatie terwijl het dichten van kieren veel efficiënter is. Na de intake maken we een voorstel. Wanneer mensen hiermee akkoord gaan maken we een Advies op Maat waarin we een totaalpakket aanbieden van de mogelijkheden en geven we inzicht in de investering en de terugverdientijd van de besparing. Ook nemen we mee of er vergunningen nodig zijn en of eventueel subsidies mogelijk zijn. Mensen zijn vrij om te kiezen voor een eigen aannemer, maar we laten ook offertes zien van uitvoerders waar wij goede ervaringen mee hebben om een compleet beeld te geven. Graag zijn we ook betrokken bij de uitvoering, zodat we weten dat alles goed gaat en we van het begin tot het eind betrokken zijn. De prijs van een advies is afhankelijk van de wensen en de grootte van een monument, maar is al mogelijk vanaf €1000."

Geld voor de stichting

Stichting De Groene Grachten is, zoals de naam al zegt, een stichting. Dat betekent dat er geen winst gemaakt mag worden. Wat gebeurt er met het geld? "Het verdiende geld wordt gebruikt om onze kosten te dekken voor adviezen en uitvoerbegeleiding, maar ook voor kennisontwikkeling en innovatie. Zo hebben we laatst een prijsvraag afgerond voor zonnepanelen op het in het zicht gelegen dak van Pakhuis de Zwijger. De jury heeft een partij uitgekozen die nu hun plan gaan uitvoeren", zegt Bonnike.

Personeel

Momenteel heeft Stichting Groene Grachten zes medewerkers. Wubbo Ockels was voorzitter in het stichtingsbestuur. Duurzaam ondernemer en goede vriend van Wubbo, Maurits Groen, heeft Wubbo's rol als voorzitter overgenomen. Groen was eerder als ambassadeur al betrokken bij De Groene Grachten.

Bonnike wil afsluiten met een belangrijk punt. "Ik wil nog zeggen dat ook na verduurzaming het energieverbruik natuurlijk altijd gebruiksafhankelijk is. Wij gaan daarom in onze aanpak altijd uit van de gebruiker van het pand, zodat de plannen en de praktijk naadloos op elkaar aansluiten. Ook blijven we in de gebruiksfase de eigenaar nog van hulp voorzien."